

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/301/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

167/2012. (V. 23.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2012. március 9-én előterjesztett panaszát a 2012. május 23-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a.

A Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2011. szeptember 1-jén történt rendőri intézkedéssel (közigazgatási bírsággal) összefüggésben 2011. szeptember 12-én, a Sz.-i Rendőrkapitányságon terjesztette elő panaszát. A Sz.-i Rendőrkapitányság által közlekedési szabályszegés miatt hivatalból indított közigazgatási eljárásban a panaszost 2011. december 20-án elmarasztalták, amely ellen fellebbezéssel élt. A fellebbezés alapján a megyei rendőr-főkapitányság rendészeti igazgatósága mint másodfokú hatóság az első fokon eljáró szerv határozatát megsemmisítette, és új eljárás lefolytatására utasította. A Sz.-i Rendőrkapitányság vezetője továbbá a panaszos rendőri intézkedés elleni panaszát elutasította, amely ellen a panaszos szintén fellebbezést jelentett be. Tekintettel arra, hogy a panaszos fellebbezésében úgy fogalmazott, hogy a megyei rendőr-főkapitányság vezetőjét a rendőri intézkedés jog- és szakszerűségének újbóli felülvizsgálatára kéri, „lehetőség szerint a Testület bevonásával”, a rendőrség 2012. április 3-án továbbította az ügyben keletkezett iratokat az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatának vezetőjéhez, amit az Ellenőrzési Szolgálat 2012. április 12-én küldött tovább a Testülethez.

I.

1) A panaszos eredeti panaszbeadványából az alábbi tényállás állapítható meg.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

2011. szeptember 1-jén 11 óra 35 perckor a panaszos egy tehergépkocsival közlekedett a 4. sz. főútvonal – Sz. város útkereszteződésénél, amikor a jelzőlámpa a biztonságos megálláshoz szükséges távolságon belül sárga jelzésre váltott. A panaszos – a gépkocsi tömegét ismerve – az ott megengedett sebesség mellett nem tudott volna megállni a kereszteződés előtt, ezért a gyors áthaladás mellett döntött.

A kereszteződés után rendőrök állították meg a panaszost, és közölték vele, hogy piros jelzés mellett haladt át. A panaszos tagadta a szabályszegés tényét és kérte a cselekmény bizonyítását. A rendőrök azt mondták, hogy ők (és vallomásuk) a bizonyíték. Közölték a panaszossal, hogy amennyiben nem fizeti meg az általuk kirótt 100.000 forint bírságot, visszatartják a járművet. A panaszos közölte, hogy a jegyzőkönyvet nem hajlandó aláírni, mivel nem követte el a szabályszegést, de ha a továbbhaladás feltétele az összeg befizetése, akkor azt megteszi, mivel határidőre kell megérkeznie a szállított áruval a célállomásra. A panaszos befizette az összeget, ezért a rendőrök továbbengedték.

A panaszos azonban panaszában továbbra is azt állítja, hogy semmilyen szabályszegést nem követett el. Álláspontja szerint a rendőrök helytelenül intézkedtek vele szemben, mert a jegyzőkönyv aláírását a panaszos megtagadta, mégis megfizettették vele a bírságot. Amennyiben lefolytattak volna bizonyítási eljárást, kiderül, hogy a rendőrök állítását más tanú vagy bizonyíték nem támasztja alá.

A panaszos a panasz benyújtásával egyidejűleg a Sz. Városi Bírósághoz is keresetet terjesztett elő, amelyben a közigazgatási bírság bírósági felülvizsgálatát kérte. A kérelem a panasszal lényegileg azonos tartalmú, abban a panaszos szintén kifejtette, hogy nem követett el szabályszegést és annak bizonyítására nem állt rendelkezésre semmilyen bizonyíték.

2) A Sz.-i Rendőrkapitányság közigazgatási eljárást indított a panaszos ellen közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 9. §-ának (4) bekezdés d) pontjában foglalt előírásának megsértése, illetve a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20. §-ának (1) bekezdés k) pontjába ütköző jogsértés elkövetése miatt.

a) A közigazgatási eljárásban a Sz.-i Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztálya mint közigazgatási hatóság megidézte a panaszost, aki azonban nem jelent meg, így nem tudta a hatóság meghallgatni az ügy részleteit illetően.

A panaszossal szemben intézkedő két r. főtörzsőrmestert ezzel szemben a közigazgatási hatóság meghallgatta. A rendőrök egyezően előadták, hogy a kérdéses napon és időpontban szolgálatot láttak el a megjelölt területen, és a Szajol községbe bevezető úton álltak, ahonnan a kereszteződés teljes mértékben jól belátható. Az ellenőrzések során arra lettek figyelmesek, hogy D. város irányából Budapest felé közlekedik egy román jelzésű kamion, amely már a kereszteződés elérése előtt tilos jelzést kapott, annak ellenére azon áthajtott. A rendőrök ezt észlelve motorkerékpárral utána mentek és a 4-es főút X km szelvényében megállították a járművet vezető panaszost. Közölték vele, hogy milyen szabályszegést észleltek, ami miatt intézkedés alá vonják. A rendőrök elkérték a panaszos okmányait, és – mivel a panaszos a magyar nyelvet értette és beszélt – tolmács nélkül is megértette, hogy milyen szabályszegést követett el. A rendőrök megkérdezték tőle, hogy elismeri-e a tilos jelzés ellenére történő áthaladást, amire azt válaszolta, hogy még a sárga jelzésnél hajtott át a kereszteződésen. A

rendőrök ugyanakkor nem közöltek olyat a helyszínen – bár az általuk kitöltött jegyzőkönyv nyomtatványa tartalmaz arra utalást –, hogy FÁMA III. Laser sebességmérő készülékkel rögzítették a szabályszegést, mivel ilyen típusú készülék nem is volt náluk a helyszínen.

A rendőrök ellenben közölték, hogy ilyen esetekben a hatályos jogszabályok alapján mi az eljárás menete: a kiszabott bírság megfizetését követően továbbmehet. A panaszos azt válaszolta, hogy határidőre kell a célállomásra érnie, ezért kifizeti a bírságot, és kérte a befizető csekket. Először a panaszos szóban elismerte az elkövetett szabályszegést, csak a kiszabott összeget tartotta soknak, és próbált alacsonyabb összegű bírságkiszabást kérni, azonban a rendőrök közölték vele, hogy arra nincs lehetőség, mivel a jogszabály meghatározott összeget ír elő. A rendőrök átadták a panaszosnak a csekket, a kitöltött jegyzőkönyvet, amivel a hatósági engedélyét a befizetés igazolásáig bevonták, valamint az írásbeli tájékoztatót. A rendőrök elmondták azt is a panaszosnak, hogy amennyiben a befizetésről szóló csekkszelvényt bemutatja, visszaadják hatósági engedélyét. A panaszos elment befizetni a bírságot, visszatért, és azt igazolta, a rendőrök pedig visszaadták a hatósági engedélyt, majd a panaszos folytatta az útját.

A rendőrök a meghallgatásuk során egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy az említett kereszteződés előtt 60 km/órás sebességhatároló jelzőtábla áll, amit ha betartott volna a panaszos, a forgalomirányító jelzőlámpa sárga jelzését látva, meg tudott volna állni. A rendőrök az ellenőrző pontról ugyanakkor jól látták, hogy a még a tilos jelzést látva is meg tudott volna állni a panaszos a gépkocsival, ennek ellenére – azt figyelmen kívül hagyva – továbbhajtott.

A rendőrök elmondták továbbá azt is, hogy a panaszos úgy nyilatkozott: a jegyzőkönyvet azért nem írja alá, mert sárga jelzésnél haladt át. A rendőrök a panaszos ezen kifogásához azt a megjegyzést fűzték, hogy sárga jelzésnél sem lehet áthajtani féktávolságon belül sem, azonban biztosak voltak benne, hogy a panaszos a tilos jelzésnél hajtott át, mivel azt látták, valamint a keresztirányú forgalomnak már zöld jelzést mutatott a fényjelző készülék. Ezért vonták intézkedés alá a panaszost.

b) A Sz.-i Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztálya mint közigazgatási hatóság a fent említett jogsértés elkövetése miatt 100.000 forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte a panaszost, amit ő még a rendőri intézkedés napján befizetett.

A közigazgatási határozat indokolása szerint – tekintettel arra, hogy a panaszos a helyszínen hozott határozatot nem írta alá, ezáltal nem emelkedett jogerőre – a panaszos 2011. szeptember 12-én előterjesztett beadványát a hatóság nem tekintette panasznak, mert „nem a rendőri intézkedés lefolytatását kifogásolta, hanem a szabálysértés tényét”.

c) A panaszos az állásfoglalás I. rész 2) pont b) alpontjában említett közigazgatási határozat ellen 2012. január 6-án fellebbezéssel élt. A panaszos a beadványban úgy nyilatkozott, hogy nem érti, egy nem jogerős határozat alapján hogyan kötelezhette a hatóság bírság megfizetésére, anélkül, hogy az általa el nem ismert szabályszegés körülményeit és a panaszos által hivatkozott bizonyítási eszközöket megvizsgálták volna. A panaszos sérelmezte, hogy a közigazgatási hatóság a Sz. Városi Bírósághoz címzett, és bírósági felülvizsgálatra irányuló kérelmét nem továbbította a bíróság felé; továbbá azt is, hogy a rendőri intézkedés elleni panasza kivizsgálásáról nem kapott írásbeli értesítést.

Panaszolta a panaszos azt is ebben a beadványban, hogy a közigazgatási határozat csak több hónappal később tartalmazza a rendőrség bizonyítási eszközét, a két rendőr vallomását, holott a határozatot – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezése alapján – 30 napon belül meg kellett volna hoznia. A rendőrök vallomásai egymásnak ellentmondó tényeket tartalmaznak, a „bizonyító körülmények” pedig feltételezéseken alapulnak. A panaszos indítványozta, hogy a szabályszegés észlelésével kapcsolatban a hatóság tartson bizonyítási eljárást. A panaszos sérelmezte végül azt is, hogy az egyik intézkedő r. főtörzsőrmester hogyan lehetett az ügy előadója, amikor a Ket. szerint az ügy elintézésében nem vehet részt olyan személy, aki az ügyben tanúvallomást tett.

d) A megyei rendőr-főkapitányság rendészeti igazgatóságának vezetője mint másodfokon eljáró közigazgatási szerv az első fokon eljáró hatóság döntését és azt megelőző eljárást megvizsgálta, és a határozatot megsemmisítette, az első fokon eljáró szervet új eljárás lefolytatására utasította. A másodfokon eljáró hatóság továbbá elrendelte a közigazgatási bírság és az illeték visszafizetését az ügyfél részére.

A végzés indokolása szerint a panaszos a helyszíni intézkedés során a kitöltött „Tájékoztató közigazgatási bírság kiszabásáról” elnevezésű nyomtatványt nem írta alá, a befizetésre szolgáló postai készpénz átutalási megbízást átvette, azt befizette. Az első fokon eljáró szerv határozatában a jogsértés elkövetését megállapította és 100.000 forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte.

A másodfokú szerv megállapítása szerint az első fokú szerv által lefolytatott eljárás és ez alapján meghozott határozat, valamint a bírság kiszabása törvényellenes és jogszabálysértő volt, mivel a panaszost mint ügyfelet nem értesítették az eljárás megindításáról. Az első fokon eljáró szerv nem tisztázta megfelelően a döntéshozatalhoz szükséges tényállást; továbbá helytálló volt a panaszos kizárásra vonatkozó kifogása is.

A megyei rendőr-főkapitányság rendészeti igazgatója kérte továbbá azt is, hogy a Sz.-i Rendőrkapitányság vezetője intézkedjen a panaszos rendőri intézkedés ellen benyújtott panasz kivizsgálásáról.

3) A Sz.-i Rendőrkapitányság eljárást folytatott a panaszos rendőri intézkedés ellen benyújtott panasz alapján.

a) A panaszos az eljárásban a szabályszerű értesítés ellenére nem jelent meg. A panaszos ugyan még a panasz benyújtása során meghatalmazott egy személyt (az apósát), hogy helyette az eljárás során eljárjon. A hatóság neki küldte meg a meghallgatásról szóló értesítést azzal, hogy a panaszost értesítse az eljárási cselekményről. A meghatalmazott személyt azonban – tekintettel arra, hogy a panaszos személyes meghallgatására volt szükség – nem hallgatták meg.

A panaszossal szemben intézkedő két r. főtörzsőrmestert ezzel szemben a panasz eljárás során meghallgatták. A meghallgatási jegyzőkönyvek a közlekedési szabályszegés miatt indult közigazgatási eljárásban tett nyilatkozatokhoz [állásfoglalás II. rész 2) pont a) alpontja] képest az alábbi többlet információkat tartalmazza.

Az egyik r. főörzsőrmester már nem emlékezett rá, hogy a panaszos elismerte-e a szabályszegést, míg a másik úgy nyilatkozott, hogy biztosan emlékszik: a panaszos a helyszínen elismerte a szabályszegést, csak a tájékoztatót nem volt hajlandó aláírni. Amennyiben a szabályszegést nem ismerte volna el, nem szabnak ki bírságot. A panaszos azonban a befizetésre szolgáló postai befizető csekket átvette, a kiszabott bírságot megfizette, ezért továbbengedték. A rendőrök egyezően előadták, hogy az elsők között volt ez az ügy, amelyben a helyszínen szabtak ki közigazgatási bírságot, amikor is még nem volt kialakult gyakorlat arra vonatkozóan, mi a teendő olyan esetben, amikor az ügyfél nem írja alá a tájékoztatót. Akkor az volt a rendőrök dolga, hogy a forgalmi engedélyt elvegyék, és az ügyeletnek átadják további intézkedés végett.

A rendőrök nem emlékeztek arra, hogy a panaszos panaszkodott volna, közölték vele, hogy a rendőrkapitányságon panaszt tehet, azonban azt mondta, hogy dolga van, mennie kell.

b) A Sz.-i Rendőrkapitányság a panaszos rendőri intézkedés ellen benyújtott panaszát első fokon elbírálta, azt mint alaptalant elutasította.

A határozat indokolása szerint az eljárás során a hatóság azt állapította meg, hogy a rendőrök közölték a vezetővel a szabályszegés tényét, bírságot szabtak ki vele szemben, kitöltötték az azzal kapcsolatos tájékoztatót, kijelölték – a bírság megfizetéséig – a tehergépkocsi visszatartási helyét, és közölték, a forgalmi engedélyt a rendőrkapitányságon helyezik el. A panaszos részére továbbá a rendőrök átadták a forgalmi engedély nélküli közlekedésre feljogosító nyomtatványt. A panaszos befizette a csekket, visszament a rendőrökhöz és azt bemutatva továbbhaladt. A rendőrség megállapítása szerint a rendőri intézkedés során normasértést nem lehetett feltárni.

c) A panaszos a Sz.-i Rendőrkapitányság panaszt elbíráló határozata ellen fellebbezést jelentett be. A beadványban előadta, hogy a panasz elbírálása csak a több hónappal később ismételt megküldött panaszlevele alapján történt meg, amely súlyos határidő mulasztásnak tekinthető. Álláspontja szerint a panasza alapos, mivel úgy szabták ki és fizettették meg a bírságot vele szemben, hogy nem ismerte el a szabályszegés elkövetését, ami miatt a határozat nem emelkedhetett volna jogerőre. Jog- és szakszerűtlenül jártak el a rendőrségen, mivel bizonyítási eljárást kellett volna lefolytatniuk a szabályszegés megállapítására. A tájékoztatóban továbbá valótlan adatot tüntettek fel, mivel a megjelölt technikai eszköz nem állt rendelkezésre.

4) A Sz.-i Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztályának tájékoztatása szerint a panaszos ellen a közlekedési szabályszegés miatt megismételt első fokú közigazgatási eljárás folyamatban van.

II.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás), esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos egyrészt a közlekedési szabályszegés megtörténtét, a közigazgatási eljárást, a helyszíni bírságolás kérdését, a hatóság eljárása során a bizonyítási eljárás elmaradását, illetve a törvényes határidő meg nem tartását sérelmezte, másrészt pedig a rendőrségi panasz eljárásban történt határidő mulasztást panaszolta. Tekintettel arra, hogy a panaszos a panaszbeadványban (illetve a fellebbezésben) nem jelölt meg Rtv. szerinti rendőri intézkedést (mulasztást) – így például a rendőrök szolgálati fellépésének módját, a tájékoztatási kötelezettségüket, az intézkedés során tanúsított hangnemet nem kifogásolta –, illetőleg a fent idézett fenti rendelkezés alapján a Testület a beadványokban foglaltakat érdemben nem vizsgálhatta.

III.

A Testület az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése alapján, hatáskörének hiányában érdemben nem vizsgálhatta a beadványt, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz elutasításáról döntött.

Budapest, 2012. május 23.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag